

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ АРТ-ОБ'ЄКТІВ У СУЧАСНОМУ ІНТЕР'ЄРНОМУ ПРОСТОРИ

Пилипчук О. Д.

ВСТУП

Зростання інтересу до екологічних стратегій у проектуванні простору життєдіяльності зумовлене зростаючим суспільним запитом на створення здорового, безпечного, комфортного та гармонійного середовища. Формування екологічної свідомості, актуалізація принципів сталого розвитку та необхідність раціонального використання природних ресурсів посилюють потребу в розробці нових методів і підходів, орієнтованих на інтеграцію природоорієнтованих рішень у сферу інтер'єрного дизайну¹. Екологічний дизайн, за визначенням Van der Ryn та Cowan², спрямований на інтеграцію людської діяльності з природними процесами задля мінімізації екологічних ризиків та збереження екосистем. Одним із сучасних етапів реалізації концепції екологічного дизайну є формування інтер'єрного середовища, яке поєднує естетичну досконалість, технологічну доцільність та відповідальне ставлення до навколишнього середовища.

Сталий розвиток у сфері дизайну інтер'єру орієнтується на створення функціонально-комфортного простору з урахуванням безпечних матеріалів, ергономіки, естетики та візуального балансу³. Що стосується ролі мистецтва, воно традиційно залишалося осторожливим практичним розв'язанням екологічних проблем, обмежуючись переважно висвітленням або художнім осмисленням екологічної кризи⁴. Проте в умовах пошуку сталих рішень художні візуальні практики набувають нового значення. Сучасний арт-об'єкт, як форма образотворчого мистецтва, перетворюється на активний елемент просторової композиції, сприяючи впровадженню екологічних ідей

¹ Пилипчук О. Д., Полубок А. П. Визначення методів екологічного дизайну у формуванні естетики простору. *Архітектура та екологія* : матеріали збірника XI Міжнар. наук.-практ. конф., 16–18 листоп. 2020 р. Київ: НАУ, 2020. С. 108–109.

² Van der Ryn S., Cowan S. *Ecological design*. Island Press, 1996. 201 p.

³ Kashchenko O., Kovalska G., Gnatiuk L. Revitalization of the urban environment and contemporary trends of its humanization via the means of art. *Wiadomości Konserwatorskie*. 2020. P. 31–34.

⁴ Levy S. Showing and doing: Art & science collaborations for environmental sustainability. *Nature-Based Solutions*. 2024. Vol. 6. P. 100135. DOI: 10.1016/j.nbsj.2024.100135.

в інтер'єрне середовище. Завдяки застосуванню інноваційних технологій та альтернативних матеріалів мистецькі форми отримують нові виразні характеристики, що дозволяє їм відповідати естетичним та функціональним вимогам сталого дизайну⁵. Формування гармонійних візуальних рішень у структурі інтер'єру сприяє не лише естетичному вдосконаленню простору, а й оптимізації ресурсів, поліпшенню екологічних характеристик середовища та підвищенню якості життя. Мистецтво, переосмислюючи свою роль, не обмежується наслідуванням природних закономірностей через використання текстур, освітлення та матеріалів, а активно формує простори, що стимулюють тілесне відчуття й поглиблюють емоційне сприйняття глядача. Інтерактивні інсталяції, робота з натуральними матеріалами та просторовою динамікою створюють іммерсивний досвід, який сприяє формуванню стійкого емоційного зв'язку людини з природним середовищем, що цілком відповідає теорії сприйняття середовища, заснованої на «візуальній екології»^{6,7}. Актуальні тенденції дизайну орієнтуються на інтеграцію ергономічних принципів, екологічної свідомості, художньої виразності та відеоекологічного підходу, сприяючи створенню середовища, у якому технологічна доцільність гармонійно поєднується з емоційною стабільністю та цілісністю сприйняття⁸. Таким чином синтез мистецтва, дизайну інтер'єрного простору, ергономіки та екологічної свідомості, що ґрунтується на принципах візуальної екології, спрямований на вирішення екологічних завдань і формування середовища з технологічною функціональністю, емоційною безпекою та естетичною цілісністю.

1. Системний аналіз сучасних джерел, формулювання мети та обґрунтування методології в контексті теми

Тенденція посилення уваги до екологічних аспектів, зумовлена прагненням формувати не лише комфортний, а й сталий простір життєдіяльності людини, активно висвітлюється в наукових та тематичних дослідженнях – від аналізу минулого до інноваційних концепцій сучасності. Одним із важливих концептів у цьому контексті

⁵ Saitz C., Casals A., Parraguez A. Arte en riesgo: Humanidades ambientales y ciencias sociales exploran y expresan la vida en riesgo desde el arte. *Inmaterial, Diseño, Arte y Sociedad*. 2022. Vol. 7, № 13. P. 35–54. DOI: 10.46516/inmaterial.v7.144.

⁶ Gibson J. J. *The perception of the visual world*. Houghton Mifflin, 1950. 235 p.

⁷ Leroux R. *Écologie humaine. Science de l'habitat*. Paris: Éditions Eyrolles, 1962. 318 p.

⁸ Krivenko O., Pylypchuk O., Avdieieva N., Avdieieva M., Bieber S. Biomimetic approaches to color formation in ecological architecture. *IOP Conference Series: Materials Science and Engineering*. 2021. Vol. 1150. P. 012007. DOI: 10.1088/1757-899X/1150/1/012007.

є відеоекологія – підхід, запропонований Дж. Гібсоном, що досліджує взаємозв'язки між людиною та візуальним простором та акцентує увагу на якості сприйняття середовища, ролі текстур, освітлення, руху спостерігача та інтеграції просторового досвіду. Хоча термін «екологічне мистецтво» у працях Гібсона прямо не використовується, його концепції створюють теоретичну основу для розуміння мистецтва як інструменту формування зв'язку людини з довкіллям. Ключові ідеї Гібсона – розрізнення між «візуальним полем» і «візуальним світом», значення текстурних градієнтів, фізичних поверхонь та руху у процесах сприйняття – безпосередньо пов'язані із принципами екологічного мистецтва в інтер'єрі^{9,10}. Особливо важливо враховувати психологічний вплив візуального середовища: дослідження у сфері психології мистецтва показують, що монотонність або надмірна структурна насиченість простору може призводити до сенсорного перевантаження, зорового дискомфорту та психоемоційної втоми^{11,12}.

Ідеї про важливість візуального досвіду для формування екологічної свідомості отримали розвиток у дослідженнях початку XXI століття. У роботі Liu та Xu¹³ екологічний підхід у дизайні інтер'єру розглядається як синтез відповідальності, функціональності, естетики й інновацій, що поєднує матеріальні (ресурсоефективність, вибір матеріалів) та нематеріальні (етика, естетика) аспекти. Еко-дизайн, за концепцією авторів, поєднує сенсорну естетику з технологічною доцільністю, створюючи простір, де мистецтво слугує не декоративною метою, а провідником екологічного мислення, а також може бути виховним інструментом, який формує етичне ставлення до довкілля через сенсорну естетику та технологічну доцільність. Дослідження Curtis та ін.¹⁴ полягає у вивченні потенціалу екологічного мистецтва, підкреслюючи його здатність інтегруватися в наукові й суспільні простори, використовуючи візуальні та перформативні форми як інструменти емоційного залучення й перетворення складних екологічних концепцій на доступні візуальні образи. Проте автори

⁹ Gibson J. J. *The perception of the visual world*. Houghton Mifflin, 1950. 235 p.

¹⁰ Gibson J. J. *The ecological approach to visual perception*. Boston: Houghton Mifflin, 1979. 332 p.

¹¹ Дроздова М. А. *Психологія мистецтва*: навч. посіб. Ніжин: Аспект-Поліграф, 2006. 104 с.

¹² Leroux R. *Écologie humaine. Science de l'habitat*. Paris: Éditions Eyrolles, 1962. 318 p.

¹³ Liu R., Xu Y. Ecologism in interior design. *Asian Social Science*. 2008. Vol. 4, № 2. P. 88–90. DOI: 10.5539/ass.v4n2p88.

¹⁴ Curtis D. J., Reid N., Ballard G. Communicating ecology through art: What scientists think. *Ecology and Society*. 2012. Vol. 17, № 2. P. Article 3. DOI: 10.5751/ES-04670-170203.

також зазначають бар'єри впровадження таких практик, один із них це обмежена готовність професіоналів інших галузей до використання мистецьких методів у своїй діяльності. Подальша праця дослідників Curtis та ін.¹⁵ конкретизувала роль екологічного мистецтва в інтер'єрному середовищі. Мистецтво розглядається вже як інструмент візуальної комунікації, що сприяє трансляції екологічних цінностей на макрорівні та розвитку екологічної рефлексії на мікрорівні через взаємодію з індивідуальними й соціальними контекстами.

Таким чином, розвиток екологічного мистецтва в інтер'єрі поступово переходить від формування базових екологічних орієнтацій до складніших концепцій, що інтегрують етику, естетику та технології у сучасний простір. Сучасні дослідження акцентують на необхідності комплексного підходу, де візуальна екологія слугує не лише критерієм якості середовища, а й інструментом активізації екологічної свідомості в умовах нових цифрових викликів. У контексті Web 3.0¹⁶ візуальні та сенсорні аспекти набувають особливої ваги, але водночас постає проблема оцінки екологічного сліду віртуальних технологій. Робота Kim та Heo¹⁷ розглядає дизайн інтер'єру як екологічного медіатора, що через колір, освітлення та декоративні елементи впливає на емоційний стан користувача, що підтверджено моделлю «стимул-організм-реакція». У дослідженні Bo Wang¹⁸ екологічне мистецтво позиціонується як елемент реконструкції інтер'єру на засадах енергозбереження та духовної екології, де поєднання природних матеріалів, світлових рішень і рослинності сприяє формуванню екологічної свідомості та ментального благополуччя. Таким чином, інтер'єр постає як платформа сталого розвитку та внутрішньої гармонізації, що відповідає викликам сучасної екологічної ситуації. Дисертація Коваль¹⁹ досліджує синтез естетичних (вітражі, світлові картини) та

¹⁵ Curtis D. J., Reid N., Reeve I. Towards ecological sustainability: Observations on the role of the arts. *S.A.P.I.E.N.S.* 2014. Vol. 7, № 1. P. 1–16. URL: <http://journals.openedition.org/sapiens/1655> (дата звернення: 12.05.2025).

¹⁶ Astanto S. B. Art in Metaverse Era Sustainable Interior Design Perspektif. *Proceedings of the 2nd International Conference on Intermedia Arts & Creative Technology (CREATIVEARTS)* 2021. 2021. P. 98–102. DOI: 10.2139/ssrn.4448244.

¹⁷ Kim J., Heo W. Importance of interior design: An environmental mediator for perceiving life satisfaction and financial stress. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2021. Vol. 18, № 19. P. 10195. DOI: 10.3390/ijerph181910195.

¹⁸ Wang B. Interior decoration design and ecological reconstruction based on ecological energy saving technology. *Energy Reports*. 2021. Vol. 7, P. 49–61. DOI: 10.1016/j.egy.2021.10.054.

¹⁹ Коваль Л. *Естетико-технологічні закономірності дизайну енерго-ефективного світлового середовища приміщень* : дис. ... д-ра техн. наук. Київ : Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт., 2021. 638 с.

технологічних (LED-освітлення, сонячні батареї) підходів у створенні енергоефективного світлового середовища, акцентуючи на психофізіологічному комфорті, екологічній відповідальності та інтеграції мистецтва як функціонального елементу в сучасний інтер'єр. Біофілічний підхід Ardiani²⁰ демонструє потенціал природних мотивів і вторинних матеріалів у зниженні психоемоційного напруження й стимулюванні усвідомленого споживання. Новітні концепції Pang²¹ трактують екологічне мистецтво як засіб глибокого осмислення простору й етичної взаємодії людини з довкіллям.

В останні роки екологічні проблеми стали об'єктом наукових досліджень, включаючи відповідність програмі сталого розвитку яка передбачає створення комфортного інтер'єру приміщень різних типів, де необхідними складовими є екологічність, безпека, візуальна екологія і характеризуються пропагандою більш справедливого, інклюзивного, екологічно відповідального стійкого світу. У своєму дослідженні Black та ін.²² розглядають екологічне мистецтво як ключовий компонент міждисциплінарної взаємодії, що поєднує художню практику з екологічною свідомістю та науковим підходом. Автори підкреслюють, що попри методологічні розбіжності між мистецтвом і наукою, такі колаборації відкривають нові можливості для соціо-екологічних трансформацій. Особлива увага надається художнім інтервенціям, які здатні не лише візуалізувати складні екологічні процеси, а й формувати емоційний зв'язок з проблематикою, сприяючи критичному мисленню та сталим змінам у поведінці. У контексті дизайну інтер'єру ці висновки актуалізують потребу в системному залученні мистецтва як рівноправного дослідницького партнера, здатного впливати не лише на естетику простору, а й на екологічну освіту та стратегії сталого розвитку. У статті Cucuzzella²³ аналізуються художні та дизайнерські інсталяції у публічному просторі, які візуалізують екологічні загрози епохи антропоцену та спрямовані на формування екологічно відповідальної поведінки, і хоча такі практики ефективно передають знання та посилюють індивідуальне усвідомлення проблем, вони рідко призводять

²⁰ Ardiani Y. M. Ecology and architecture in the art of making an aesthetics artwork. IOP Conference Series: Earth and Environmental Science. 2022. Vol. 998, № 1. P. 012035. DOI: 10.1088/1755-1315/998/1/012035.

²¹ Pang W. Analysis of environmental art in the interior design concepts. *Frontiers in Humanities and Social Sciences*. 2024. Vol. 4, № 4. P. 232–234. DOI: 10.54691/wa7vwe53.

²² Black J. E. та ін. Bringing the arts into socio-ecological research: An analysis of the barriers and opportunities to collaboration across the divide. *People and Nature*. 2023. Vol. 5, № 4. P. 1135–1146. DOI: 10.1002/pan3.10489.

²³ Cucuzzella C. Making the invisible visible: Eco-art and design against the Anthropocene. *Sustainability*. 2021. Vol. 13, № 7. P. 3747. DOI: 10.3390/su13073747.

до системних змін. Екодидактичне мистецтво, за Cucuzzella, має амбівалентну природу: з одного боку, воно є інструментом формування екологічної свідомості, здатним стимулювати публічний діалог і спричиняти інституційний тиск; з іншого – ризикує перетворитися на символічний жест без практичних наслідків. Дослідження Xu та ін.²⁴ акцентує увагу на використанні екологічного мистецтва в дизайні внутрішнього середовища через інтерактивні інсталяції та технології, що залучають користувачів до аналізу свого екологічного сліду. Автори відзначають важливість адаптації таких рішень до різних кліматичних умов, що потребує інженерної підтримки, а також наявність емпіричного дефіциту в кількісних даних про довгостроковий вплив на екологічну поведінку. У статті Levy²⁵ екологічне мистецтво розглядається як активний агент екологічних процесів у контексті Nature-Based Solutions (NBS), інтегрований в екосистемні, соціальні та культурні практики. Ключовим концептом виступає «співчутливий дизайн», орієнтований на врахування як людських, так і небіологічних потреб. Екологічне мистецтво сприяє підтримці біорізноманіття через створення багато-видових середовищ, поєднуючи функціональність із новою етикою співіснування. Levy підкреслює, що ефективність таких практик залежить від готовності художників долати студійну автономію й активно долучатися до колективного авторства.

У сучасній міжнародній практиці дизайну інтер'єру, що орієнтується на екологічні та психоемоційних аспектах, мистецтво розглядається як важливий інструмент формування здорового середовища. Згідно зі стандартом WELL Building Standard²⁶, концепція «Beauty and Design I» (Feature 87) підкреслює роль мистецтва в створенні естетично привабливих, емоційно підтримувальних просторів. Стандарт заохочує інтеграцію локального мистецтва, культурних символів і осмислених візуальних елементів, що сприяють емоційному благополуччю, залишаючи проєктним командам свободу творчої інтерпретації. У сучасному підході Американської кваліфікаційної ради дизайну інтер'єру (Council for Interior Design Qualification (CIDQ))²⁷ мистецтво не виокремлюється

²⁴ Xu Y., Guo Y., Jumani A. K., Khatib S. F. A. Application of ecological ideas in indoor environmental art design based on a hybrid conformal prediction algorithm framework. *Environmental Impact Assessment Review*. 2021. Vol. 86. P. 106494. DOI: 10.1016/j.eiar.2020.106494.

²⁵ Levy S. Showing and doing: Art & science collaborations for environmental sustainability. *Nature-Based Solutions*. 2024. Vol. 6. P. 100135. DOI: 10.1016/j.nbsj.2024.100135.

²⁶ WELL. *Building Standard*. 2025. URL: <https://www.wellcertified.com> (дата звернення: 12.04.2025).

²⁷ Council for Interior Design Qualification. About CIDQ. Council for Interior Design Qualification. n.d. URL: <https://www.cidq.org/about-cidq> (дата звернення: 12.04.2025).

як окремий компонент, проте розглядається в межах загальних дизайнерських концепцій, пов'язаних з естетикою, історією та візуальним сприйняттям. Мистецтво у цьому контексті впливає на культурне та емоційне наповнення простору, підтверджуючи його значущу роль у формуванні гармонії в середовищі існування людини.

Огляд сучасних джерел демонструє зростаючу значущість інтеграції мистецтва в екологічно орієнтований дизайн інтер'єру, акцентуючи на тому, що мистецтво в еко-дизайні не лише виконує роль емоційного впливу, а й стає інструментом формування ідентичності простору, поглиблюючи сенсорне та когнітивне сприйняття середовища, сприяючи ергономічній організації простору та підвищенню комфорту взаємодії користувачів. Інтеграція мистецтва з інноваційними технологіями (наприклад, VR-імітаціями природних середовищ), науковими моделями (біомімікрією у біофільному дизайні) та принципами соціальної етики (інклюзивністю, справедливим розподілом ресурсів) формує нову екологічну естетику, ефективність якої підтверджується на міжнародному рівні. Однак аналіз існуючих досліджень виявляє прогалини – наразі відсутнє структуроване вивчення та аналіз екологічних аспектів впливу арт-об'єктів на формування еко-дизайну інтер'єрного простору.

Відповідно, в умовах сталого розвитку зростає потреба в наукових підходах до екологізації інтер'єрів, що вимагає впорядкування простору для розв'язання екологічних і естетичних завдань. Художня організація предметно-просторового середовища може виступати одним із основних чинників у вирішенні екологічних та естетичних завдань, спрямованих на підвищення якості життєвого простору людини. У процесі розробки інноваційних рішень зростає потреба в науково обґрунтованих методах і практичних прийомах, які можуть стати ефективними інструментами для митців і дизайнерів. Особливої актуальності набуває формування теоретичних концепцій інтеграції екологічних підходів та образотворчого мистецтва в інтер'єрний простір на всіх етапах проєктування, що потребує синтезу мистецьких практик для створення гармонійного й сталого середовища. У цьому контексті важливим є дослідження арт-об'єктів як невід'ємної складової інтер'єрного простору, здатних не лише виконувати естетичну функцію, а й сприяти реалізації сталих дизайнерських рішень. Вивчення взаємозв'язку між мистецькими формами та екологічними аспектами інтер'єру відкриває перспективи для створення естетично узгодженого та функціонального середовища, особливо на початкових стадіях проєктної діяльності.

Мета статті полягає у дослідженні арт-об'єктів у контексті екологічних аспектів сучасного інтер'єрного простору. Отримані результати можуть сприяти розширенню можливостей проєктної та творчої діяльності дизайнерів і художників.

Методологічну основу дослідження становлять аналіз наукових джерел, порівняльний метод і системно-структурний підхід. Для досягнення мети застосовано комбінований підхід, що поєднує якісні та кількісні методи. Базою для аналізу слугували наукові публікації та сучасна міжнародна нормативна база, які присвячені темі екологічного мистецтва в інтер'єрному дизайні, що дозволило виявити актуальність теми, існуючі сучасні стратегії й концептуальні підходи. У дослідженні також використано результати попередніх емпіричних і теоретичних, творчих та проєктних напрацювань, а також опубліковані роботи^{28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37} які сприяли формуванню загальної концептуальної основи та забезпечили методологічну узгодженість.

²⁸ Кривенко О. В., Пилипчук О. Д. Аналіз прикладів застосування біокліматичного підходу до колористичних рішень у висотній забудові. *Сучасні проблеми архітектури та містобудування*. 2020. № 58. С. 223–232. DOI: 10.32347/2077-3455.2020.58.223-232.

²⁹ Пильтий Д. В., Пилипчук О. Д. Визначення художньо-естетичних чинників у дизайні закладів громадського харчування із використанням художньо-декоративного текстилю. *Архітектура, будівництво, дизайн*: Технологія, енергетика, менеджмент : матеріали Міжнар. наук.-техн. форуму, 16–17 жовт. 2024 р., м. Київ. Київ : Ліра-К, 2024. С. 382–383.

³⁰ Пилипчук О. Д., Полубок А. П. Визначення методів екологічного дизайну у формуванні естетики простору. *Архітектура та екологія* : матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф., 16–18 листоп. 2020 р. Київ: НАУ, 2020. С. 108–109.

³¹ Пилипчук О., Бабич А. Визначення засобів формування дизайну інтер'єрів садибного будинку на екологічних засадах. *Taras Shevchenko : Materials in the collection 7th International Congress on Social Sciences held on November 24–25, 2021*. Ankara, Turkey: ISPEC Publishing House, 2021. С. 625–631.

³² Шмонденко А., Пилипчук О. Д. Інноваційні підходи в реконструкції та відновленні пошкоджених війною територій. *Сучасна архітектурна освіта. Відбудова та розвиток в європейському контексті* : матеріали XV всеукр. наук. конф., 23 листоп. 2023 р. Київ: КНУБА, 2025. С. 155–157.

³³ Krivenko O., Pylypchuk O., Avdieieva N. та ін. Biomimetic approaches to color formation in ecological architecture. *IOP Conference Series: Materials Science and Engineering*. 2021. Vol. 1150. P. 012007. DOI: 10.1088/1757-899X/1150/1/012007.

³⁴ Krivenko O., Pylypchuk O., Venedyktova G., Shevchenko L. Optimization of the process of designing high-rise bioclimatic buildings using renewable energy. *Proceedings of the 5th International Scientific and Practical Conference: Innovative Technology in Architecture and Design (ITAD-2021)*. 2023. Vol. 2490. P. 030005. DOI: 10.1063/5.0122966

³⁵ Pilipchuk O., Kolomiets Y. Elaboration of main methods of using coloristics at creating the ecological interior space including artworks. *EUREKA: Social and Humanities*. 2019. Vol. 3. P. 3–8. DOI: 10.21303/2504-5571.2019.00905.

³⁶ Pylypchuk O., Krivenko O., Polubok A. та ін. Ecological innovations of materials in art objects to create a comfortable human environment. *Proceedings of the 2021 2nd International Conference on Modern Education Management, Innovation and Entrepreneurship and Social Science (MEMIESS 2021)*. 2021. Vol. 568. P. 1–6. Atlantis Press SARL, Part of Springer Nature. DOI: 10.2991/assehr.k.210728.001.

2. Визначення основних аспектів арт-об'єктів у екологічному дизайні сучасного інтер'єрного простору: результати і обговорення

Сучасна концепція стійкого розвитку вимагає системного підходу до підвищення енергоефективності та екологічності, зокрема в архітектурі та дизайні інтер'єру. Важливу роль у цьому процесі відіграє інтеграція мистецтва (у різних формах арт-об'єктів), яке не лише естетично збагачує простір а й сприяє екологічному дизайну через поєднання функціональності з художніми рішеннями. Інтеграція технологічних інновацій у художні композиції, що підвищує ефективність простору та зберігає його естетичну цінність, формулює гармонійний синтез природи, мистецтва та технологій – основу сталого розвитку³⁸.

У результаті тематичного та порівняльно-критичного аналізу наукових джерел було визначено та систематизовано основні три ключові аспекти інтеграції арт-об'єктів у сучасний екологічний інтер'єр.

1. «Відповідальний» аспект інтеграції арт-об'єктів в еко-дизайн інтер'єру полягає у використанні безпечних, природних або вторинно перероблених матеріалів, впровадження енергоощадних технологій що втілюють принципи сталого розвитку. Екологічні арт-об'єкти в такому середовищі виконують не лише естетичну функцію, а й формують культуру дбайливого ставлення до природи. Основні напрями включають раціональне використання ресурсів, вибір нетоксичних компонентів, зменшення забруднення, створення безпечного мікроклімату, модульність, довговічність, а також і оптимізацію природного освітлення³⁹. Арт-об'єкти в інтер'єрі поєднують естетику з утилітарною функціональністю, виконуючи роль джерел освітлення, медіаекранів, декоративних модулів або меблів^{40,41}. Натуральні, перероблені та біорозкладні матеріали у створенні арт-об'єктів сприяють формуванню комфортного мікроклімату, регулюючи температуру, вологість і якість

³⁷ Pylypchuk O., Polubok A. The color of the surface of the art object as a means of harmonizing the modern architectural environment. *Landscape Architecture and Art*. 2022. Vol. 21, № 21. P. 59–67. DOI: 10.22616/j.landarchart.2022.21.06.

³⁸ Кривенко О. В., Пилипчук О. Д. Аналіз прикладів застосування бінокліматичного підходу до колористичних рішень у висотній забудові. *Сучасні проблеми архітектури та містобудування*. 2020. № 58. С. 223–232. DOI: 10.32347/2077-3455.2020.58.223-232.

³⁹ Liu R., Xu Y. Ecologism in interior design. *Asian Social Science*. 2008. Vol. 4, № 2. P. 88–90. DOI: 10.5539/ass.v4n2p88

⁴⁰ Пилипчук О., Бабич А. Визначення засобів формування дизайну інтер'єрів садибного будинку на екологічних засадах. *Taras Shevchenko: Materials in the collection 7th International Congress on Social Sciences held on November 24–25, 2021*. Ankara, Turkey: ISPEC Publishing House, 2021. С. 625–631.

⁴¹ Saitz C., Casals A., Parraguez A. Arte en riesgo: Humanidades ambientales y ciencias sociales exploran y expresan la vida en riesgo desde el arte. *Inmaterial, Diseño, Arte y Sociedad*. 2022. Vol. 7, № 13. P. 35–54. DOI: 10.46516/inmaterial.v7.144.

повітря, знижує кількість відходів, підтримує циркулярну економіку та забезпечує екологічну безпеку⁴². Завдяки збереженню природної фактури й кольору такі матеріали утворюють унікальні арт-об'єкти, які збагачують інтер'єр і взаємодіють із освітленням та температурним режимом. До ключових критеріїв екологічності належать нетоксичність, довговічність, енергоощадність і можливість повторного використання. Сучасні технології такі як нанохімія, флуоресцентні та термохромні покриття – розширюють функціональність арт-об'єктів, дозволяючи їм накопичувати енергію, адаптуватися до кліматичних змін і інформувати про них. Колористика арт-об'єктів в цьому контексті набуває не лише естетичного, а й функціонального значення. Пігментні та структурні властивості кольору забезпечують не лише високі візуальні характеристики, а й ефективне управління світловими й тепловими потоками, що підвищує енергоефективність простору^{43,44}. Колір як інструмент регулювання світлових і теплових потоків забезпечує адаптацію простору до природного освітлення, знижуючи залежність від штучних джерел світла та опалення. Завдяки формі, кольору й текстурі арт-об'єкти моделюють розподіл світла, взаємодіють із кліматичними характеристиками середовища, сприяючи терморегуляції та підвищенню енергозбереження⁴⁵. У межах біокліматичних принципів екологічного проектування мистецтво інтегрується в архітектуру як засіб посилення функціональності. Активне використання сонячного світла, природної вентиляції та адаптивного освітлення з використанням відновлюваної енергії поєднується з художньою виразністю, формуючи стійке, відповідальне та естетично цілісне середовище, в якому природа, людина й простір функціонують як єдина система⁴⁶. Сучасний екологічний дизайн

⁴² Пильтай Д. В., Пилипчук О. Д. Визначення художньо-естетичних чинників у дизайні закладів громадського харчування із використанням художньо-декоративного текстилю. *Архітектура, будівництво, дизайн: Технологія, енергетика, менеджмент* : матеріали Міжнар. наук.-техн. форуму, 16–17 жовт. 2024 р., м. Київ. Київ : Ліра-К, 2024. С. 382–383.

⁴³ Rassart M., Colomer J.-F., Tabarrant T., Vigneron J. P. Diffractive hygrochromic effect in the cuticle of the Hercules beetle *Dynastes hercules*. *New Journal of Physics*. 2008. Vol. 10. P. 033014. DOI: 10.1088/1367-2630/10/3/033014.

⁴⁴ Seo H.-B., Lee S.-Y. Bio-inspired colorimetric film based on hygroscopic coloration of longhorn beetles (*Tmesisternus isabellae*). *Scientific Reports*. 2017. Vol. 7. P. 44927. DOI: 10.1038/srep44927.

⁴⁵ Krivenko O., Pylypchuk O., Avdieieva N. та ін. Biomimetic approaches to color formation in ecological architecture. *IOP Conference Series: Materials Science and Engineering*. 2021. Vol. 1150. P. 012007. DOI: 10.1088/1757-899X/1150/1/012007.

⁴⁶ Krivenko O., Pylypchuk O., Venedyktova G., Shevchenko L. Optimization of the process of designing high-rise bioclimatic buildings using renewable energy. *Proceedings of the 5th International Scientific and Practical Conference: Innovative Technology in Architecture and Design (ITAD-2021)*. 2023. Vol. 2490. P. 030005. DOI: 10.1063/5.0122966.

активно застосовує механізми кольороутворення, адаптуючи природні процеси для досягнення естетичної виразності та оптимізації енергоспоживання⁴⁷. Наприклад: світлодіодні системи з регульованою інтенсивністю та кольором інтегруються у художні об'єкти, забезпечуючи гнучкість та енергоефективність⁴⁸. Колористичні рішення, узгоджені з фізичними властивостями матеріалів, дозволяють регулювати теплопоглинання, світловіддачу та рівень освітленості^{49,50}. Тональність, насиченість і світлотональність кольору формують візуальну атмосферу інтер'єру – теплу чи холодну, яскраву або приглушену. Коефіцієнт відбиття кольору (залежно від довжини хвиль і яскравості) та текстура поверхні (матова, глянцева, рельєфна) істотно впливають на освітленість і теплотзбереження, визначаючи енергоефективність простору⁵¹.

Таким чином, «відповідальний» аспект інтеграції арт-об'єктів в екологічний дизайн інтер'єру сприяє раціональному використанню ресурсів для здорового мікроклімату, де пріоритетом є добробут людини, що передбачає використання екологічних матеріалів, створення безпечного середовища, повторне використання сировини та впровадження енергозберігаючих технологій.

2. «Біофільний» аспект інтеграції арт-об'єктів в еко-дизайн інтер'єру передбачає інтеграцію природних елементів у середовище з урахуванням кліматичних умов, орієнтації будівлі, напрямків вітру та локального ландшафту і сприяє формуванню стійких екоінтер'єрів, що відповідають принципам гармонійної взаємодії людини й природи⁵². Природоорієнтованість, естетика гармонії з довкіллям та адаптивність

⁴⁷ Кривенко О. В., Пилипчук О. Д. Аналіз прикладів застосування біокліматичного підходу до колористичних рішень у висотній забудові. *Сучасні проблеми архітектури та містобудування*. 2020. № 58. С. 223–232. DOI: 10.32347/2077-3455.2020.58.223-232.

⁴⁸ Коваль Л. М. *Естетико-технологічні закономірності дизайну енергоефективного світлового середовища приміщень*: дис. ... д-ра техн. наук. Київ : Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт., 2021. 638 с.

⁴⁹ Pylypchuk O., Krivenko O., Polubok A. та ін. Ecological innovations of materials in art objects to create a comfortable human environment. *Proceedings of the 2021 2nd International Conference on Modern Education Management, Innovation and Entrepreneurship and Social Science (MEMIESS 2021)*. 2021. Vol. 568. P. 1–6. DOI: 10.2991/assehr.k.210728.001.

⁵⁰ Там само.

⁵¹ Pilipchuk O., Kolomiiets Y. Elaboration of main methods of using coloristics at creating the ecological interior space including artworks. *EUREKA: Social and Humanities*. 2019. Vol. 3. P. 3–8. DOI: 10.21303/2504-5571.2019.00905.

⁵² Пилипчук О., Бабич А. Визначення засобів формування дизайну інтер'єрів садибного будинку на екологічних засадах. *Taras Shevchenko : Materials in the collection 7th International Congress on Social Sciences held on November 24–25, 2021*. Ankara, Turkey : ISPEC Publishing House, 2021. С. 625–631.

до просторових умов формують основу біофільного дизайну⁵³. У цьому контексті мистецтво виступає як інструмент посилення зв'язку між людиною та природою, збагачуючи простір креативністю й концептуальною глибиною. «Біофільний» аспект інтеграції арт-об'єктів в інтер'єр заснований на застосуванні природних елементів (матеріалів, форм, світла) для створення просторів, які покращують емоційний стан, продуктивність та зв'язок із природою. Мистецтво тут не копіює природу, а стає її продовженням через органічні матеріали, біоморфні форми, мультисенсорність⁵⁴. Арт-об'єкти, засновані на природних формах і структурах, інтеграція традиційних підходів до сучасного еко-дизайну інтер'єрів може посилити стійкість, покращити психоемоційний добробут та зберегти, або підкреслити культурну ідентичність, забезпечуючи гармонію між людиною та природою⁵⁵. Такі рішення сприяють формуванню психоемоційного комфорту, розвитку екологічної свідомості та досягненню просторової цілісності. Біоміметичні колористичні рішення дозволяють уникнути монотонності інтер'єру, підтримуючи адаптивність до природного освітлення й кліматичних умов. Інтеграція арт-об'єктів в біофільні інтер'єрні стратегії забезпечує цілісний взаємозв'язок між естетикою, функціональністю та екологічною відповідальністю, формуючи середовище, в якому природа, людина й архітектура функціонують як єдина система⁵⁶. Наприклад: арт-об'єкти з натуральними текстурами, що виконують утилітарні функції – слугують акустичними елементами, джерелами природного освітлення або біофільними акцентами в інтер'єрі. Інсталяції арт-об'єктів засновані на природних складових діють як інтерактивні складові простору, що покращують мікроклімат, підвищують якість повітря та формують композиційно-емоційну взаємодію з природним середовищем⁵⁷. Інновації в екологічному дизайні ґрунтуються на принципах сталого розвитку та інтеграції

⁵³ Liu R., Xu Y. Ecologism in interior design. *Asian Social Science*. 2008. Vol. 4, № 2. P. 88–90. DOI: 10.5539/ass.v4n2p88.

⁵⁴ Asojo A., Hazazi F. Biophilic design strategies and indoor environmental quality: A case study. *Sustainability*. 2025. Vol. 17, № 18. P. 1816. DOI: 10.3390/su17181816.

⁵⁵ Shbaita A. S., Denerel S. B., Asilsoy B. An evidence-based assessment of biophilic interior design in a traditional context: The case of the Kingdom of Saudi Arabia. *Sustainability*. 2024. Vol. 16, № 18. P. 7979. DOI: 10.3390/su16187979.

⁵⁶ Кривенко О. В., Пилипчук О. Д. Аналіз прикладів застосування біоікліматичного підходу до колористичних рішень у висотній забудові. *Сучасні проблеми архітектури та містобудування*. 2020. № 58. С. 223–232. DOI: 10.32347/2077-3455.2020.58.223-232.

⁵⁷ Krivenko O., Pylypchuk O., Avdieieva N. та ін. Biomimetic approaches to color formation in ecological architecture. *IOP Conference Series: Materials Science and Engineering*. 2021. Vol. 1150. P. 012007. DOI: 10.1088/1757-899X/1150/1/012007.

природних підходів. Мистецтво в екоінтер'єрі виступає функціональним інструментом створення здорового середовища, де художні елементи поєднують технології з екологічною свідомістю⁵⁸. Створення зелених зон, використання відновлюваних джерел енергії та проектування екологічно збалансованих інтер'єрів сприяють формуванню безпечного, адаптивного й функціонального простору⁵⁹. Використання штучного інтелекту та цифрових технологій відкриває нові можливості для моделювання екосистем інтер'єру. Обчислювальні алгоритми оптимізують використання ресурсів, забезпечують адаптивність проєктних рішень і підвищують ефективність взаємодії між людиною та середовищем. Цифрові медіа й віртуальні простори стають платформами для художньої рефлексії над екологічними викликами, створюючи нові наративи, спрямовані на переосмислення стосунків між мистецтвом, природою й технологіями⁶⁰. Загалом біофільний дизайн знижує стрес та підвищує комфорт у приміщенні, а інтеграція мистецтва, натхненного природою із використанням сучасних технологій (наприклад, органічні текстури чи цифрові симуляції в VR), може посилити емоційно-позитивний ефект, створюючи гармонійний зв'язок з природою⁶¹.

Таким чином, «біофільний» аспект інтеграції арт-об'єктів в екологічний дизайн інтер'єру проявляється через єдність з природою, активізує емоційне сприйняття, формує гармонійне середовище та забезпечує адаптивність простору, перетворюючи мистецтво на екологічно обґрунтований інструмент сталого дизайну, що підтримує цілісність взаємозв'язку «людина – простір – природа».

3. «Соціогуманістичний» аспект інтеграції арт-об'єктів в еко-дизайн інтер'єру розкриває потенціал екологічного простору як синтез соціальних і гуманістичних принципів формує основу сталого та етичного середовища. Соціогуманістичний аспект виявляється

⁵⁸ Коваль Л. М. Естетико-технологічні закономірності дизайну енергоефективного світлового середовища приміщень : дис. ... д-ра техн. наук. Київ : Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт., 2021. 638 с.

⁵⁹ Шмонденко А., Пилипчук О. Д. Інноваційні підходи в реконструкції та відновленні пошкоджених війною територій. *Сучасна архітектурна освіта. Відбудова та розвиток в європейському контексті* : матеріали XV всеукр. наук. конф., 23 листоп. 2023 р. Київ : КНУБА, 2025. С. 155–157.

⁶⁰ Xu Y., Guo Y., Jumani A. K., Khatib S. F. A. Application of ecological ideas in indoor environmental art design based on a hybrid conformal prediction algorithm framework. *Environmental Impact Assessment Review*. 2021. Vol. 86. P. 106494. DOI: 10.1016/j.eiar.2020.106494.

⁶¹ Al Sayged H., Al-Azhari W. Investigating the role of biophilic design to enhance comfort in residential spaces: Human physiological response in immersive virtual environment. *Frontiers in Virtual Reality*. 2025. Vol. 6. P. 1411425. DOI: 10.3389/frvir.2025.1411425.

в інклюзивності та доступності, що передбачає врахування фізичних і когнітивних особливостей користувачів, а також у культурній чутливості до локального контексту, символів і традицій, що сприяє формуванню середовищ, здатних підтримувати соціально-культурну ідентичність. У такому підході арт-об'єкти виконують функцію соціального діалогу, піднімають питання екологічної та соціальної відповідальності, формують усвідомлене ставлення до споживання й довкілля. Мистецтво забезпечує адаптивність інтер'єрного середовища до глобальних викликів і локальних контекстів, водночас сприяючи розвитку нових моделей соціальної взаємодії⁶². Сучасні цифрові технології розширюють межі художньої виразності, сприяючи відкритості та здатності мистецтва реагувати на глобальні виклики. Цифрові засоби використовуються для візуалізації кліматичних змін, утилізації та соціальної нерівності, посилюючи вплив мистецьких практик на екологічну та соціальну свідомість. Інтеграція соціально ангажованого мистецтва й еко-арту в інтер'єр формує екологічно орієнтоване середовище, де простір стає платформою для взаємодії, а мистецтво виконує роль медіатора між естетикою та соціально-екологічними наративами. Black та ін.⁶³ зазначають, що соціально ангажоване мистецтво та еко-арт, які виникли як реакція на відчуження мистецтва від суспільства й природи, поєднують художні стратегії з критичним осмисленням політичних, економічних і екологічних процесів. У дизайні інтер'єру ці практики сприяють розвитку екологічної свідомості, формуванню сталих моделей споживання та поглибленню розуміння взаємозалежності людини і природи. Інтеграція мистецтва може мати прямий вплив на екологічну ідентичність, стимулюючи перехід від пасивного споживання до активного співтворення сталого простору⁶⁴. Візуальне середовище, сформоване засобами сучасного мистецтва, сприяє екологічній обізнаності та залученню громад до екорозвитку, а візуалізація природних процесів поглиблює розуміння взаємозалежності людини й довкілля, що становить основу соціогуманістичного підходу до екодизайну⁶⁵. Мистецтво стає потужним інструментом екологічної освіти, підвищуючи

⁶² Pang W. Analysis of environmental art in the interior design concepts. *Frontiers in Humanities and Social Sciences*. 2024. Vol. 4, № 4. P. 232–234. DOI: 10.54691/wa7vwe53.

⁶³ Black J. E. та ін. Bringing the arts into socio-ecological research: An analysis of the barriers and opportunities to collaboration across the divide. *People and Nature*. 2023. Vol. 5, № 4. P. 1135–1146. DOI: 10.1002/pan3.10489.

⁶⁴ Curtis D. J., Reid N., Reeve I. Towards ecological sustainability: Observations on the role of the arts. *S.A.P.I.E.N.S.* 2014. Vol. 7, № 1. P. 1–16. URL: <http://journals.openedition.org/sapiens/1655> (дата звернення: 12.04.2025).

⁶⁵ Levy S. Showing and doing: Art & science collaborations for environmental sustainability. *Nature-Based Solutions*. 2024. Vol. 6. P. 100135. DOI: 10.1016/j.nbsj.2024.100135.

обізнаність про проблеми довкілля та формуючи нові соціальні норми сталого розвитку, а в інтер'єрному дизайні воно разом із дизайном суспільного простору переосмислює стійкість, долає технократичні підходи та сприяє екологічній освіті, візуалізуючи наслідки екологічної кризи через екодидактичне мистецтво як медіатора між естетикою та етикою^{66,67}. Арт-об'єкти, створені в руслі екологічного мистецтва, через поетичну форму, метафоричність і візуальні парадокси акцентують увагу на матеріальності, активуючи сприйняття та формуючи глибше осмислення екологічної відповідальності, інтегруючи етичні, екологічні та культурні цінності в середовищі, орієнтованому на сталість і гармонію⁶⁸. Еко-дизайн інтер'єру постає як цілісна система, що об'єднує функціональне й естетичне, матеріальне й духовне, формуючи простір чутливий до потреб як людини, так і природи⁶⁹. Особлива увага приділяється концепції духовної екології інтер'єру, яка передбачає гармонізацію простору відповідно до сенсорних, емоційних та етичних запитів, підтримуючи внутрішній розвиток особистості та відчуття зв'язку з довкіллям.

Таким чином, «соціогуманістичний» аспект інтеграції арт-об'єктів в еко-дизайн інтер'єру постає як багатовимірний і комунікативний інструмент, що поєднує художню виразність з етичними принципами та соціальним гуманізмом, враховуючи культурні контексти й інклюзивність, перетворюючи мистецтво на засіб соціального діалогу та переосмислення цінностей в умовах екологічної та культурної кризи.

У результаті дослідження екологічних аспектів арт-об'єктів у сучасному інтер'єрному просторі було розроблено структурну схему, яка наочно демонструє взаємозв'язок виявлених аспектів та їх характерні можливості у застосуванні в екологічному дизайні (див. рис. 1).

⁶⁶ Cucuzzella C. Making the invisible visible: Eco-art and design against the Anthropocene. *Sustainability*. 2021. Vol. 13, № 7. P. 3747. DOI: 10.3390/su13073747.

⁶⁷ Curtis D. J., Reid N., Ballard G. Communicating ecology through art: What scientists think. *Ecology and Society*. 2012. Vol. 17, № 2. P. Article 3. DOI: 10.5751/ES-04670-170203.

⁶⁸ Saitz C., Casals A., Parraguez A. Arte en riesgo: Humanidades ambientales y ciencias sociales exploran y expresan la vida en riesgo desde el arte. *Inmaterial. Diseño, Arte y Sociedad*. 2022. Vol. 7, № 13. P. 35–54. DOI: 10.46516/inmaterial.v7.144.

⁶⁹ Wang B. Interior decoration design and ecological reconstruction based on ecological energy saving technology. *Energy Reports*. 2021. Vol. 7. P. 49–61. DOI: 10.1016/j.egy.2021.10.054.

Рис. 1. Структурна схема ключових екологічних аспектів арт-об'єктів у сучасному інтер'єрному просторі
(Схема розроблена автором)

Дослідження арт-об'єктів в екологічному контексті сучасного інтер'єрного простору показало, що сучасне мистецтво, інтегроване в дизайн інтер'єру, стикається з низкою викликів. Серед них – використання неекологічних матеріалів заради досягнення візуального ефекту, що може спричинити екологічні ризики та негативно впливати на формування безпечного зорового середовища для життя людини. Для подолання таких проблем впроваджуються принципи сталого розвитку: використання безпечних, натуральних або вторинно перероблених матеріалів, енергоощадних технологій, а також створення сприятливого мікроклімату в інтер'єрі. Ефективною відповіддю на ці виклики є створення арт-об'єктів із відновлюваної сировини та

застосування екологічно орієнтованих художніх практик. Важливою також є орієнтація на біофільний підхід, що базується на використанні природних форм, органічних матеріалів, біоморфних структур і мультисенсорних засобів, які допомагають знизити сенсорне навантаження та посилити зв'язок людини з природою. Не менш значущою є проблема візуальної деформації реальності. За таких умов мистецтво має виступати критичним інструментом, що формує етичні стратегії візуальної комунікації та сприяє гуманістичному й відповідальному ставленню суспільства до довкілля. Такий підхід ґрунтується на соціо-екологічному розумінні культурної й інклюзивної ролі мистецтва в дизайні простору.

В цілому можна констатувати, що екологічний дизайн і мистецькі практики поєднуються задля формування сталого, етичного та біофільного простору. Проведене дослідження окреслило екологічні аспекти сучасного дизайну інтер'єрів, які можуть стати ефективними складовими екологізації просторів різного функціонального призначення шляхом інтеграції різних форм арт-об'єктів. Відповідно, дослідження є перспективним і потребує подальшого вивчення екологічно орієнтованого інтер'єрного арт-дизайну.

ВИСНОВКИ

За результатами власного дослідження визначено основні екологічні аспекти арт-об'єктів у сучасному інтер'єрному просторі та їх характерні можливості:

1. «Відповідальний» аспект інтеграції арт-об'єктів – пов'язаний із запровадженням принципів сталого розвитку з метою екологізації у просторовому середовищі людини, що відбувається через екобаланс образотворчих елементів у дизайні інтер'єру.

2. «Біофільний» аспект інтеграції арт-об'єктів – пов'язаний з запровадженням природоорієнтованості та біоекологічності в життєве середовище людини через художні природні форми та їх екологічні складові в інтер'єрному еко-дизайні.

«Соціогуманістичний» аспект інтеграції арт-об'єктів – пов'язаний із запровадженням соціо-екологічних підходів та спрямований на формування у людини готовності до вирішення гуманістичних проблем сталого розвитку через художні засоби в дизайні еко-простору.

Новизна дослідження полягає у розгляді арт-об'єктів як елементів, що поєднують естетичну та екологічну функції, сприяючи перетворенню інтер'єрів на цілісні системи сталого розвитку. Інноваційність цього дослідження полягає у визначенні та систематизації основних екологічних аспектів інтеграції різних форм арт-об'єктів з метою створення сталого дизайну сучасного інтер'єру і характеризуються екологічною

відповідальністю, підвищенням рівня взаємодії людини з природою та гуманістичними складовими суспільної сталої свідомості. Практичне значення окреслених результатів полягає у розв'язанні проблем проектування еко-дизайну інтер'єрів через інтеграцію визначених екологічних аспектів у різних формах арт-об'єктів.

Перспективи подальших досліджень полягають у теоретичному поглибленні наукових аспектів інтеграції арт-об'єктів в інтер'єрний простір у контексті загальної проблематики синтезу мистецтв.

АНОТАЦІЯ

У роботі представлено теоретичні основи екологічних аспектів арт-об'єктів у сучасному інтер'єрному просторі для створення узгодженої системи їх використання у еко-дизайні інтер'єрного простору. Дослідження показало, що арт-об'єкти в сучасному інтер'єрі не лише виконують естетичну функцію, а й сприяють формуванню сталого середовища. Використання різноманітних форм художнього вираження в організації простору виступає важливим засобом розв'язання екологічних завдань та підвищення якості життєвого середовища. Результат системного аналізу дозволив висвітлити основні сучасні підходи у їх застосуванні. В результаті дослідження були визначені, сформульовані та проаналізовані наступні аспекти інтеграції арт-об'єктів в сучасний екологічний дизайн інтер'єру та їх характерні складові: 1) «Відповідальний» аспект; 2) «Біофільний» аспект; 3) «Соціогуманістичний» аспект. На основі виявлених характеристик визначених аспектів запропоновано функціональні можливості творів мистецтва для створення комфортних, екологічно збалансованих умов перебування. Узагальненням результатів дослідження стала запропонована структурна наочна схема яка демонструє взаємозалежність та взаємозв'язок екологічних складових аспектів та їх можливостей у створенні еко-дизайну. Врахування визначених аспектів дозволить дизайнерам і художникам забезпечити вищий рівень художньої цілісності, функціональності та екологічності інтер'єрного простору для різних типів приміщень.

Література

1. Дроздова М. А. *Психологія мистецтва*: навч. посіб. Ніжин : Аспект-Поліграф, 2006. 104 с.
2. Коваль Л. М. *Естетико-технологічні закономірності дизайну енергоефективного світлового середовища приміщень*: дис. ... д-ра техн. наук. Київ : Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт., 2021. 638 с.

3. Кривенко О. В., Пилипчук О. Д. Аналіз прикладів застосування біокліматичного підходу до колористичних рішень у висотній забудові. *Сучасні проблеми архітектури та містобудування*. 2020. № 58. С. 223–232. DOI: 10.32347/2077-3455.2020.58.223-232.

4. Пильтай Д. В., Пилипчук О. Д. Визначення художньо-естетичних чинників у дизайні закладів громадського харчування із використанням художньо-декоративного текстилю. *Архітектура, будівництво, дизайн: Технологія, енергетика, менеджмент*: матеріали Міжнар. наук.-техн. форуму, 16–17 жовт. 2024 р., м. Київ. Київ : Ліра-К, 2024. С. 382–383.

5. Пилипчук О. Д., Полубок А. П. Визначення методів екологічного дизайну у формуванні естетики простору. *Архітектура та екологія*: матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф., 16–18 листоп. 2020 р. Київ : НАУ, 2020. С. 108–109.

6. Пилипчук О., Бабич А. Визначення засобів формування дизайну інтер'єрів садибного будинку на екологічних засадах. *Taras Shevchenko: Materials in the collection 7th International Congress on Social Sciences held on November 24–25, 2021. Ankara, Turkey*: ISPEC Publishing House, 2021. С. 625–631.

7. Шмонденко А., Пилипчук О. Д. Інноваційні підходи в реконструкції та відновленні пошкоджених війною територій. *Сучасна архітектурна освіта. Відбудова та розвиток в європейському контексті*: матеріали XV всеукр. наук. конф., 23 листоп. 2023 р. Київ : КНУБА, 2025. С. 155–157.

8. Al Sayged H., Al-Azhari W. Investigating the role of biophilic design to enhance comfort in residential spaces: Human physiological response in immersive virtual environment. *Frontiers in Virtual Reality*. 2025. Vol. 6. P. 1411425. DOI: 10.3389/frvir.2025.1411425.

9. Ardiani Y. M. Ecology and architecture in the art of making an aesthetics artwork. *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*. 2022. Vol. 998, № 1. P. 012035. DOI: 10.1088/1755-1315/998/1/012035.

10. Asojo A., Hazazi F. Biophilic design strategies and indoor environmental quality: A case study. *Sustainability*. 2025. Vol. 17, № 18. P. 1816. DOI: 10.3390/su17051816.

11. Astanto S. B. Art in Metaverse Era Sustainable Interior Design Perspektif. *Proceedings of the 2nd International Conference on Intermedia Arts & Creative Technology (CREATIVEARTS) 2021*. 2021. С. 98–102. DOI: 10.2139/ssrn.4448244.

12. Black J. E. та ін. Bringing the arts into socio-ecological research: An analysis of the barriers and opportunities to collaboration across the

divide. *People and Nature*. 2023. Vol. 5, № 4. P. 1135–1146. DOI: 10.1002/pan3.10489.

13. Council for Interior Design Qualification. About CIDQ. *Council for Interior Design Qualification*. n.d. URL: <https://www.cidq.org/about-cidq> (дата звернення: 12.04.2025).

14. Cucuzzella C. Making the invisible visible: Eco-art and design against the Anthropocene. *Sustainability*. 2021. Vol. 13, № 7. P. 3747. DOI: 10.3390/su13073747.

15. Curtis D. J., Reid N., Ballard G. Communicating ecology through art: What scientists think. *Ecology and Society*. 2012. Vol. 17, № 2. P. Article 3. DOI: 10.5751/ES-04670-170203.

16. Curtis D. J., Reid N., Reeve I. Towards ecological sustainability: Observations on the role of the arts. *S.A.P.I.E.N.S.* 2014. Vol. 7, № 1. P. 1–16. URL: <http://journals.openedition.org/sapiens/1655> (дата звернення: 12.04.2025).

17. Gibson J. J. *The perception of the visual world*. Houghton Mifflin, 1950. 235 p.

18. Gibson J. J. The ecological approach to visual perception. Boston: Houghton Mifflin, 1979. 346 p.

19. Kashchenko O., Kovalska G., Gnatiuk L. Revitalization of the urban environment and contemporary trends of its humanization via the means of art. *Wiadomości Konserwatorskie*. 2020. C. 31–34.

20. Kim J., Heo W. Importance of interior design: An environmental mediator for perceiving life satisfaction and financial stress. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2021. Vol. 18, № 19. P. 10195. DOI: 10.3390/ijerph181910195.

21. Krivenko O., Pylypchuk O., Avdieieva N. та ін. Biomimetic approaches to color formation in ecological architecture. *IOP Conference Series: Materials Science and Engineering*. 2021. Vol. 1150. P. 012007. DOI: 10.1088/1757-899X/1150/1/012007.

22. Krivenko O., Pylypchuk O., Venedyktova G., Shevchenko L. Optimization of the process of designing high-rise bioclimatic buildings using renewable energy. *Proceedings of the 5th International Scientific and Practical Conference: Innovative Technology in Architecture and Design (ITAD-2021)*. 2023. Vol. 2490. P. 030005. DOI: 10.1063/5.0122966.

23. Levy S. Showing and doing: Art & science collaborations for environmental sustainability. *Nature-Based Solutions*. 2024. Vol. 6. P. 100135. DOI: 10.1016/j.nbsj.2024.100135.

24. Leroux R. *Écologie humaine. Science de l'habitat*. Paris: Éditions Eyrolles, 1962. 318 p.

25. Liu R., Xu Y. Ecologism in interior design. *Asian Social Science*. 2008. Vol. 4, № 2. P. 88–90. DOI: 10.5539/ass.v4n2p88.
26. Pang W. Analysis of environmental art in the interior design concepts. *Frontiers in Humanities and Social Sciences*. 2024. Vol. 4, № 4. P. 232–234. DOI: 10.54691/wa7vwe53.
27. Pilipchuk O., Kolomiiets Y. Elaboration of main methods of using coloristics at creating the ecological interior space including artworks. *EUREKA: Social and Humanities*. 2019. Vol. 3. P. 3–8. DOI: 10.21303/2504-5571.2019.00905
28. Pylypchuk O., Krivenko O., Polubok A. та ін. Ecological innovations of materials in art objects to create a comfortable human environment. *Proceedings of the 2021 2nd International Conference on Modern Education Management, Innovation and Entrepreneurship and Social Science (MEMIESS 2021)*. 2021. Vol. 568. P. 1–6. DOI: 10.2991/assehr.k.210728.001.
29. Pylypchuk O., Polubok A. The color of the surface of the art object as a means of harmonizing the modern architectural environment. *Landscape Architecture and Art*. 2022. Vol. 21, № 21. P. 59–67. DOI: 10.22616/j.landarchart.2022.21.06.
30. Rassart M., Colomer J.-F., Tabarrant T., Vigneron J. P. Diffractive hydrochromic effect in the cuticle of the Hercules beetle *Dynastes hercules*. *New Journal of Physics*. 2008. Vol. 10. P. 033014. DOI: 10.1088/1367-2630/10/3/033014.
31. Saitz C., Casals A., Parraguez A. Arte en riesgo: Humanidades ambientales y ciencias sociales exploran y expresan la vida en riesgo desde el arte. *Inmaterial, Diseño, Arte y Sociedad*. 2022. Vol. 7, № 13. P. 35–54. DOI: 10.46516/inmaterial.v7.144.
32. Seo H.-B., Lee S.-Y. Bio-inspired colorimetric film based on hygroscopic coloration of longhorn beetles (*Tmesisternus isabellae*). *Scientific Reports*. 2017. Vol. 7. P. 44927. DOI: 10.1038/srep44927.
33. Shbaita A. S., Denerel S. B., Asilsoy B. An evidence-based assessment of biophilic interior design in a traditional context: The case of the Kingdom of Saudi Arabia. *Sustainability*. 2024. Vol. 16, № 18. P. 7979. DOI: 10.3390/su16187979.
34. Van der Ryn S., Cowan S. Ecological design. Island Press, 1996. 201 p.
35. Wang B. Interior decoration design and ecological reconstruction based on ecological energy saving technology. *Energy Reports*. 2021. Vol. 7. P. 49–61. DOI: 10.1016/j.egy.2021.10.054.
36. WELL. *Building Standard*. 2025. URL: <https://www.wellcertified.com> (дата звернення: 12.04.2025).

37. Xu Y., Guo Y., Jumanı A. K., Khatib S. F. A. Application of ecological ideas in indoor environmental art design based on a hybrid conformal prediction algorithm framework. *Environmental Impact Assessment Review*. 2021. Vol. 86. P. 106494. DOI: 10.1016/j.eiar.2020.106494.

Information about the author:

Pylypchuk Oksana Dmytrivna,

Candidate of Technical Sciences,

Associate Professor at the Department of Design

Kyiv National University of Construction and Architecture

31, Povitrianykh Syl Ave., Kyiv, 03037, Ukraine